

## Opinió

REDACCIÓ, ADMINISTRACIÓ, DISTRIBUCIÓ I PUBLICITAT  
Passeig General Mendoza, 2. 17002 Girona.

TELÈFON  
972 20 20 66

FAX DE REDACCIÓ  
972 20 20 05

FAX DE PUBLICITAT  
972 21 25 87

http://www.diaridegirona.cat  
A/E: diariidegirona@epi.es

Diari de Girona expressa les seves pròpies opinions únicament a l'Editorial i respecta, com a publicació oberta i plural, la dels seus articulistes.

**DELEGACIÓ A L'ALT EMPORDÀ**  
Avda. Salvador Dalí, 79. 17600 FIGUERES  
TELÈFON: 972 50 99 09  
FAX: 972 50 93 69  
A/E: altemporda.diaridegirona@epi.es

**DELEGACIÓ A LA GARROTXA**  
DELEGAT: Xavier Valeri  
TELÈFON: 681 34 92 44  
A/E: garrotxa.diaridegirona@epi.es

**CLUB DIARI DE GIRONA**  
TELÈFON: 972 20 20 42  
HORARI: De dilluns a dijous de 9.00 a 14.00 h i 17.00 h a 19.00 h. Divendres i vigílies de 9.00 a 14.00 h  
A/E: subscripcions@ddg.cat

Prohibida tota reproducció als efectes del  
article 32,1, paràgraf segon de la LPI.  
Aquesta publicació no pot ser reproduïda ni  
totalment ni parcialment, ni registrada en,  
o transmesa per cap tipus de forma o mitjà, sense  
el permís per escrit de la direcció.

DIFUSIÓ CONTROLADA  
PER



## EL SOMRIURE



Pep Prieto

**E**ls anys et transformen de moltes maneres, i n'hi ha de més evidents i de més subtils. Quan veus fotos de quan eres petit, tant teves com dels altres, t'adones que un dels elements fonamentals per reconèixer la persona que érem a la que som ara és el somriure. Hi ha qui diu que la mirada és el que més es preserva d'un mateix, però el cert és que els ulls, en tractar-se de la màxima expressió de la vida interior, també són els que més diluciden els matisos i les lloses del temps. El somriure, en canvi, és un reflex més immediat, més nítid. Aquella reacció infantil a una ocurrència o a un instant de felicitat la pots convertir en una coreografia quan et fas adult, però mai aconseguiries falsejar-la prou com per desmentir aquella versió primerenca de tu mateix. El rostre, la pell i els seus plecs, el nas i les seves angulacions, els ulls i els seus contorns, tot això va adquirint una nova formulació. Però el somriure sempre constata alguna cosa inesborrable, potser perquè respon a la captura d'una essència que, passi el que passi, es manté immune a les tiranies del rellotge. Quan ets petit i et dibuixes, el primer traç que prenens a fer és el del somriure. I quan plores, és el principal indicador que has derrotat la tristesa. No la contenció del plor, ni la serenor expressiva: el somriure. No té per què expressar una alegria des preocupada, perquè a vegades també és la millor finestra a les febleses i als pensaments no pronunciats. Ho detectes, per exemple, en aquells que deixes a mig fer, com negant-te a exagerar una felicitat incerta, o en aquells en què no ensenyes les dents, que tant poden ser murrís com desafiants. Tenen, en la immensa majoria de casos, la funció de correspondre a la mirada aliena, i per això a les fotografies, les d'abans i les d'ara, expressen un vincle (o la seva absència) amb la persona que el captura. El somriure no és el mateix en una imatge afavorida per algú que t'estimes o en una que correspon a una formalitat. Per tant, el somriure també és un barem de la importància de determinades persones, perquè hi ha implícit el reconeixement al paper dels altres. Del que mira, sí, i també del que t'hi acompanya. Feu la prova: agafeu una foto vostra de fa molts anys i el més probable és que, encara que hagueu oblidat el context i el motiu, sí que recordareu amb qui somriu. I això és perquè el somriure poques vegades és un gest solitari: sempre hi ha qui te'l sap dibuixar.

## CATÓ I CÈSAR



Daniel Capó

**L'**intel·lectual francès **Pierre Mament** ha recomanat en alguna ocasió llegir els meandres de la nostra època a la llum de dues figures contraposades de l'Antiguitat clàssica: **Cató el Jove** i **Juli Cèsar**. Cató representava fins a l'extrem les virtuts del món republicà: l'honor i l'austeritat, la fortalesa i el respecte a les institucions i les lleis. El fracàs de Cató -va acabar la seva vida llançant-se sobre la seva pròpia espasa- simbolitza la caiguda del món antic, que era també el d'una polis que tractava els seus pocs ciutadans com a adults. «El republicanisme a la tradició europea -escriu Mament- no consisteix simplement en l'elecció d'un règim polític diferent a la monarquia, sinó en l'assumpció d'aquell que subratlla la integritat i la independència dels ciutadans». El seu antagonista, Juli Cèsar, reflectia en canvi la imposició del poder pur, com **Shakespeare** va encertar a comprendre. Una altra qüestió és si es tractava o no de l'home necessari per salvar una crisi que amenaçava d'enfonsar la ciutat. La importància de Cèsar es mesura per la seva divinització immediata i per la Pax romana que va garantir el seu succes-

sor, **August**, i que es va estendre durant segles. Els historiadors, però, ens han deixat un retrat de Juli Cèsar molt allunyat del mite: a mig camí entre l'arribista ambiciós, el demagog, el geni militar i l'home de lletres. El mateix Shakespeare no va poder amagar la seva simpatia per **Brut**, un dels seus assassins. I, en certa manera, aquesta imatge ambigua i complexa és la que ha perdurat en la imaginació europea.

La pugna entre Cató i Cèsar constitueix una constant en la Història. Què passa quan un bon règim polític com la democràcia comença a mostrar errors en aparença sistèmics causa de canvis ideològics, econòmics o socials? O, pitjor encara, a causa de les mitges veritats i falses acusacions dels seus adversaris? Què passa quan la guerra cultural obre trinxeres que

«Els demagogs actuals responen a un patró falsament democràtic. Diuen representar el poble autèntic enfront de les elits corruptes»

dinamiten els principis de la ciutadania comuna i una crisi de legitimitat danya seriosament la confiança en el model representatiu de la política? Seria possible, en aquest cas, recuperar les virtuts antigues que defensava Cató o només s'aconseguirà la pau amb el comandament d'un home fort que aduli les masses? No són preguntes retòriques, perquè també l'Imperi romà ocultava el seu poder sota el nom de les antigues institucions republicanes que fingia conservar.

Els demagogs actuals responen a un patró falsament democràtic. Diuen representar el poble autèntic enfront de les elits corruptes. Prometen separar el jull del blat, sense que semblin importar molt ni les lleis ni les institucions. Parlen de diàleg, però el seu discurs és profundament divisiu i antipluralista. Assaguen respectar la llibertat, però pretenen canviar de forma abrupta les creences, els sentiments i les emocions d'una immensa part de la societat. Creen problemes -com el Brexit- per als quals no tenen solució. I, tanmateix, apelen també a milions de votants, explotant les seves pors i les seves angústies, la seva rancúnia i el seu ressentiment.

Per descomptat, una cosa en la nostra època recorda la lluita entre Cató i Cèsar, entre les virtuts que van fer possible la república i les que la van coartar. I és una partida que es juga en la vida pública diàriament, però també a la privada, amb cada una de les nostres actituds i decisions. I res ni ningú garanteix que guanyi la democràcia. Aquesta és la inquietant qüestió que recorre l'obra de Pierre Mament i que constitueix la qüestió del nostre temps. Com ho va ser ja fa més de dos mil anys.

## DONEM SUPORT AL PETIT COMERÇ



Moisès de Pablo

moisdepa@hotmail.com

**E**l petit comerç està tancant, vegin ciutats com Figueres, on la clientela francesa es queda a grans superfícies, a l'antiga frontera, i per passar el dia marxen a Girona o Barcelona. El petit comerç retrocedeix per les compres en grans superfícies, per la pressió fiscal que no baixa, sinó que s'apuja. A les nostres ciutats, molts comerciants ho passen malament, o es rendeixen i tanquen portes.

Com a consumidors, allarguem els nostres calés. És natural. I això tenint en compte que molta gent té números ver-

mells des de principi de mes. Però també és cert que si només comprem per internet i a les grans superfícies, ens trobarem en uns anys amb uns centres de la ciutat desertitzats de botigues, on la gent passejarà menys, o no ho farà. Volem centres de ciutat fantasmes? Quan el model de ciutat mediterrani va lligat a passejar pel centre i mirar botigues. Això seria caure en models de ciutats americanes, on la gent no passeja, compra i es diverteix a les grans superfícies. I caminar per un lloc és fins i tot sospitós per a la policia.

Les característiques de les nostres ciu-

tats també són els comerços històrics, a vegades centenaris. Aquell cafè on es reuen els modernistes, tot somiant ser grans artistes, aquell local on els seguidors de l'Espanyol feien tertúlia. Els colmadors de tota la vida que resisteixen, com a gals de còmic. Les pastisseries que eren com grans aparadors de *delicatessen*, que recordem de la nostra infància. Uns negocis que haurien de ser ajudats, preservats i conservats. Resistir com a petit negoci també té a veure amb uns lloguers fora de mercat. Amb propietaris que monopolitzen tantes propietats diferents, que els és igual tenir un local tancat 25 o 26 mesos seguits, perquè segueixen ingressant per altres llocs. Els lloguers poc realistes, que es mengen els beneficis que pot fer un botiguer, també fan molt en aquest panorama d'una feina en perill. Precisament quan alguns joves valoren molt el tipus de feina artesanal, i s'arriscarien, amb altres condicions, a ser joiera, sabater, dissenyador de roba o un bon rellotger. Si no volem ciutats fotocòpies unes d'altres, amb franquícies intercanviables; si volem ciutats amb història i personalitat, hem de donar suport al petit comerç.